

ინჟარქიტექტი
პარტნიორობა
INJARCHITECT

ქ. ბათუმში, 26 მაისის ქ.№19-ში, მღებარე კულტურული მემკვიდრეობის
კეზლის სარეაბილიტაციო სამუშაოების პროექტი

ს/პ 202483348

50; Ir. Abashidze St., Tbilisi 0108, Georgia; Tel.: (+995) 577 53 58 53;

injarqiteqt@gmail.com

ინჟანყიტაქტი

პანანაზოზა

INJARCHITECT

სარჩევო

ბანძახტაბითი	2
ძაბცის სიტუაციოი ბაბა	3
ოხთოფოტო	4
ტოზობადალა	5
ფოტოფიქსაცია	6
ბანბაბა	8
ბაბა ანაზოთი	9
სანჯიანის ბაბა	10
სანჯიანის დაზინაბაბი	11
ფანადაბი ანაზოთი	12
ფანადის დაზინაბაბი ალაბანაბი	14
ბაბა – ალაბანაბო ალაბაბი	17
სანჯიანის ბაბა	18
სანჯიანის სანჯიანის ბაბა	19
სანჯიანის ჭილაბი	20
სანჯიანის ფანადი 1-6 ლაბაბი	21
სანჯიანის ფანადი 1-6 და 6-1 (ბილა ალაბა)	22
სანჯიანის ფანადი ალაბანის ალაბა	23
ალაბანაბი ალაბა	24

ინჟარქიტექტი

პარტნიორობა

INJARCHITECT

განმარტებითი ბარათი

ქალაქმშენებლობა, როგორც მიმართულება არქიტექტურული აზრის–ყველაზე რთული პროცესია, რომელიც მოიცავს ინდივიდუალური ობიექტების არქიტექტურულ პროექტირებას და ურთიერთობების კონცეფციის შექმნას. ისეთ სისტემაზე, როგორც „ქალაქი“ მოქმედებს მრავალმხრივი ფაქტორები: სოციალური, პოლიტიკური, ეკონომიკური.... ფორმირების ფაქტორების მთელი ჯგუფი, (კულტურის სტილისტიკა, არქიტექტორის პიროვნული თვისებები, ფუნქცია, მასალა და სხვა), ეკოლოგია, და ბოლოს თითოეული მომხმარებლის სუბიექტური აზრი. ეს ყველაფერი საკვლე საგანს ხდის უნიკალურ ობიექტად. თანამედროვე ბათუმის არქიტექტურა არარის ისეთი, როგორიც იყო რამდენიმე ათეული წლის წინ. მრავალი სახის სარეკლამო ფარების და აბრების უკან დაიმალა ისტორიული შენობები, რაც ხელს უშლის ტურისტებს შეისწავლონ ჩვენი ქალაქის ისტორიული და არქიტექტურული ძეგლები. რეკლამა და აბრები, რომელიც მხოლოდ განთავსებულია ისტორიულ შენობებზე არც ისე დიდ პრობლემას წარმოადგენს ქალაქისთვის. უარესია ის ფაქტი რომ შენობების მეიჯარეები ამახინჯებენ ძეგლების იერსახეს ღიობების გაფართოვებით, პანდუსების მოწყობით და ფასადების გადაღებვით, რის შედეგადაც ქალაქის სხვადასხვა შენობები ემზგავსება ერთმანეთს. ისინი უნიკალურობას კარგავენ, რაც არ ახარებს მოქალაქეებს. ბევრი სამშენებლო ფირმა ყიდულობს ძველ შენობებს და მათი დემონტაჟის შემდეგ აშენებს ახალ თანამედროვე უსახურ ნაგებობებს, მაგრამ არსებობს სხვა შემთხვევებიც, როდესაც ძალიან ცუდ მდგომარეობაში მყოფი შენობები რესტავირდება და იბრუნებს თავის პირველად ისტორიულ მნიშვნელობას. ასეთი მიდგომა მისასაღმებელია და ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის გათვალისწინებით ხელშესაწყობია ისეთი ეკლექტიკური მიდგომები ძველი შენობების შესანარჩუნებლად, რომელიც მოიცავს ძველი და ახლის შერწყმას ისეთნაირად, რომ ახალი თანამედროვე შენობის იერსახე ძველ შენობებს არართუ არ დაუკარგოს მათი ღირებულებებს, არამე პირიქით, სრულიათ შესაძლებელია ახლისებური არქიტექტურის შექმნა ძველი არქიტექტურის წარმოჩენის ხარჯზე. თანამედროვე ქალაქის განვითარება სწორედ ისეთი მეთოდების გამოყენებითაა შესაძლო, რომელითაც შევინარჩუნებთ იმ ფასეულებებს რომელიც ჩვენმა წინაპრებმა დაგვიტოვეს. ამ მიზნით ევროპის ქვეყნებმა მიიღეს რიგი შეთანხმებებისა, რაც ქალაქების ისტორიულ ნაწილში ერთიანი სამოქმედო გეგმის ჩარჩოებში ხვდება (იხ. იუნესკოს პროგრამა ევროპის ქალაქებისათვის), თუ ამაზე უარს ვამბობთ ევროპა ჩვენგან უფრო შორს არის ევდრე გეგონია. თითოეული ჩვენთაგანი ცხოვრობს ქალაქში, რომელსაც გააჩნია თავისი ისტორია უნიკალური არქიტექტურით. შესაბამისი სპეციალისტების მოვალეობაა გამოჩინოს მეთოდები ამ არქიტექტურის შესანარჩუნებლად თანამედროვე არქიტექტურის განვითარების ფონზე. ძველი შენობების რესტავრაციისა და ახალი თანამედროვე არქიტექტურის შერწყმის უამრავი მაგალითია მთელ მსოფლიოში და ამ მეთოდების გამოყენება შესძენს ჩვენ ქალაქს ისეთ ელფერს, რომელიც შეიძლება მიმზიდველი და საინტერესო გახდეს ტურისტებისთვის, და მეგობარი ქვეყნებისათვის.

ინჟარქიტექტი არქიტექტორი,
ინჟარქიტექტი დოქტორი შალვა (ბაჩო) ქურიძე

ავტორი – უცნობია;

არქიტექტურული სტილი - კლასიცისტურ-ბაროკული;

გამოყენება:

• თაყდაპირველი – კერძო მფლობელის საცხოვრებელი სახლი;

• შემდეგი – ფასადზე არსებული მემორიალური დაფა გვაუწყებს, რომ 1919-1920 წწ. ამ

სახლში იყო პროფესიული კავშირის საბჭო;

• ამჟამინდელი – მესაკუთრეთა ამხანაგობა;

საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს ბათუმის ისტორიულ უბანში. უბნის ისტორიული სახელწოდება უკავშირდება “ნური-გელის” ტბის დასახლებას. ძველი, ისტორიული ნაგებობები ამ უბანში, ძირითადად, წარმოდგენილია მცირე ზომის “ბელეტაჟებითა” და არც თუ მრავლად შემორჩენილი ორსართულიანი შენობებით. აღნიშნული უბნის განაშენიანება, ძირითადად, საბჭოთა პერიოდშია შექმნილი.

ერთსართულიანი შენობა („ბელეტაჟი“), ბათუმის ურბანული მემკვიდრეობის ერთ-ერთი საინტერესო და მიმზიდველი ნიმუშია, რომელიც ყურადღებასიპყრობს თავისი მოკრძალებული ზომებით, ფასადის ინდივიდუალური გადაწყვეტითა და მაღალი სამშენებლო ოსტატობით.

შენობის ინტერიერში, შესასვლელის მხრიდან, შემორჩენილია ჭერის წრიული ორნამენტული პროფილი, ასევე კედლის თაღოვანი დეკორაციული პროფილები.

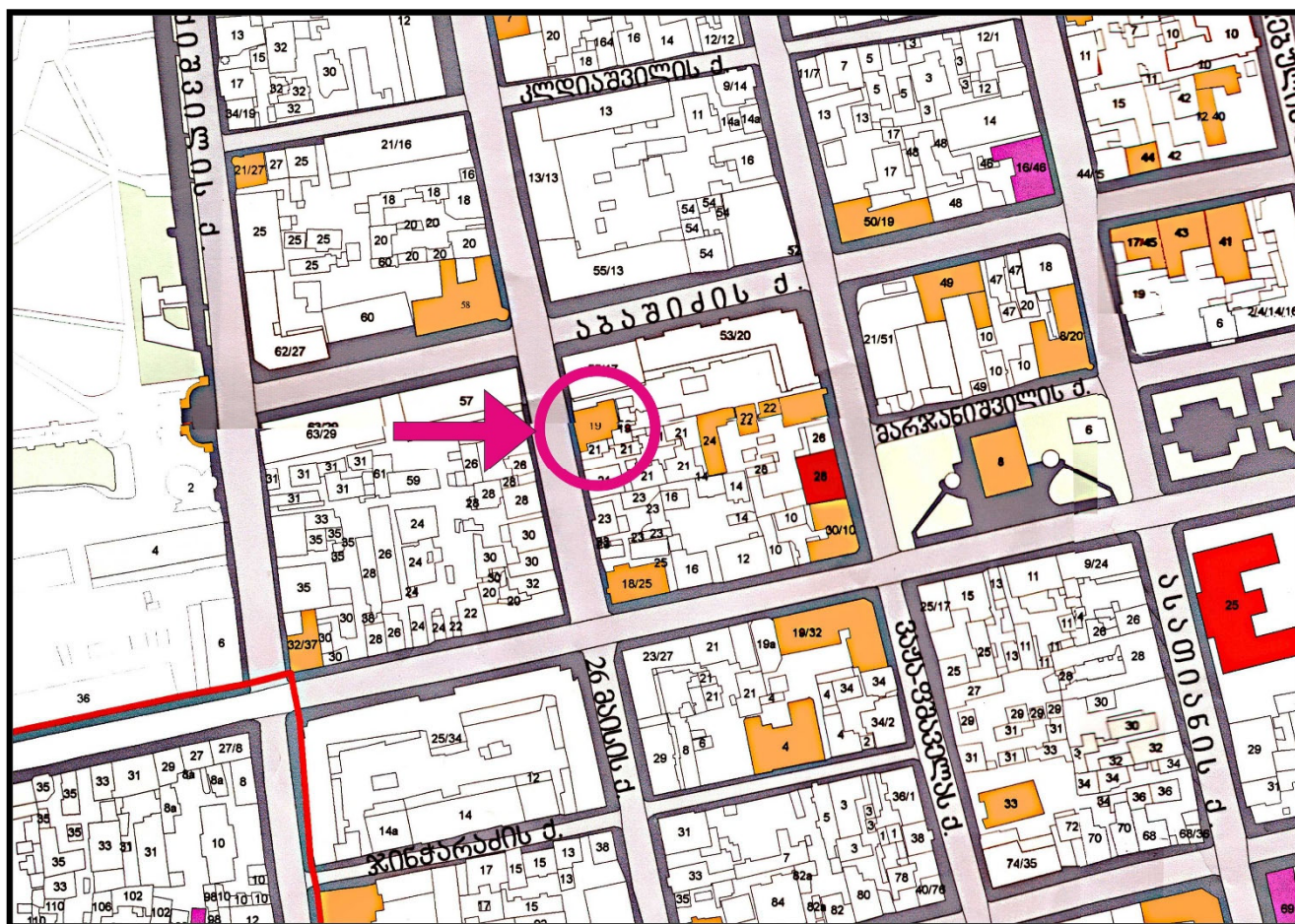
შენობას გვერდით და უკან, აღენიშნება უსახური მინაშენები-დამატებითი ფართები, განსაკუთრებით საგალალო და ავარიულ მდგომარეობაშია შენობის უკანა ნაწილი და მინაშენი ფართები. შენობის სახურავი დაზიანებულია. ოთახებში ჩამოდის წყალი, რის შედეგად, ადგილებში ჩამოშლილი და ჩამოწეულია ჭერის საფარი, კედლებზე აღინიშნება წვიმის წყლის ჩამონადგენთებისგან წარმოქნილი ლაქები. შენობას გვერდით, და უკანა ფასადზე აღენიშნება უსახური მინაშენები, განსაკუთრებით საგალალო და ავარიულ მდგომარეობაშია შენობის უკანა ნაწილი და მინაშენი ფართები. მობინადრეები გაუსაძლის პირობებში ცხოვრობენ, ჭერის ჩამონგრევის შედეგად მობინადრეების ნაწილი ევაკუირებულია. მიზანშეწონილია, უსისიტემო და ავარიული მინაშენების მოშლა და შენობისთვის ავთენტური ფორმასთან შესაბამისობაში მოყვანა;

პროექტით ძირითადად დადგეგმილია:

1. დაბალქანობიანი სახურავის და მისი კონსტრუქციების სრული შეცვლა.
2. შელესილობა და კვეთილი შემკულობა ფასადებზე; ფასადის დებვა; საფასადო მორთულობა – კვეთილი შემკულობა, ღიობთა მოჩარჩოება, ლავგარდანები და პილასტრების დაზიანებების რეკონსტრუქცია;
3. აღსადგენია საჰაერო გასანიავებელი ღიობები სარდაფის წინ ეზოში, რათა შეჩერდეს დანესტიანება;
4. მიწისპირა ბლოკის ნაწილში ახალი მზიდი კონსტრუქციების მოწყობა, გადახურვებისათვის
5. დარჩენილი ოთხი ოთახის მორთულობის რესტავრაცია და გადახურვის ელემენტებზე ამ ჭერების შეკიდება;
6. სადარბაზოსა და კიბის უჯრედის მორთულობისა და სადარბაზო კარის კვეთილი შემკულობა, მათი გამაგრება და აღდგენა.
7. საცხოვრებელი ბინების ინტერიერში შემორჩენილი მხატვრული ელემენტების გამაგრება;

სარესტავრაციო ობიექტი მდებარეობს ბათუმის ისტორიულ ნაწილში. 26 მაისის (ყოფ. კიროვის) ქუჩაზე – №19. იგი წარმოადგენს ერთსართულიან საცხოვრებელ სახლს. განსაზღვრულია ამ ნაგებობის სარეაბილიტაციო პროექტის შედგენა. ობიექტი აღრიცხულია ადგილობრივი მნიშვნელობის არქიტექტურულ ძეგლად.

სურ. 1. ბათუმის არქიტექტურული ძეგლების რუკა (ფრაგმენტი)¹.

პირობითი აღნიშვნები

	პროექტული მნიშვნელობის ძეგლი - 30
	ძეგლი - 212
	ფონური შენობა - 429
	რიგითი შენობა - 2641
	შესაბამო შენობა - 29
	ისტორიული განაშენიანების ღაცვის ზონის საზღვარი (2007 წლის კვლევის მიხედვით)
	განაშენიანების რეკონსტრუქციის ზონის საზღვარი (2007 წლის კვლევის მიხედვით)

ობიექტი ადგილობრივი მნიშვნელობის არქიტექტურული ძეგლია – 26 მაისის ქ. №19

ირგელივ არქიტექტურულ ძეგლად აღრიცხულია:

საცხოვრებელი სახლები – 26 მაისის ქ. №18,25;

საცხოვრებელი სახლები – აბაშიძის ქ. №58;

საცხოვრებელი სახლები – გაუა-ფშაველას. №№30,28,22;

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრის 2008 წლის 11 ივლისის № 3/165 ბრძანების დანართი №1

¹ რუკა შედგენილია ბათუმის საერთო გეგმის პროგრამის ფარგლებში, საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვის და სპორტის სამინისტროს დაკვეთით, „გეოფრაფიკის“ მიერ